

INTERPELARE

Adresată : Domnului George IVAȘCU
Ministrul Culturii și Identității Naționale

De către : Domnul Gheorghe BACIU
Senator
Circumscripția Electorală nr.15 – COVASNA
Grupul parlamentar al Partidului Mișcarea Populară

Subiectul interpelării : *Situația actuală a lucrărilor de artă monumentală realizate în simpoziioanele naționale de sculptură.*

Sedinta Senatului din data de: 07.05.2018

Excelența Voastră,

Domnule Ministru,

Cu prilejul preluării mandatului, doamna director al Direcției județene pentru cultură Covasna s-a referit în principal la atribuțiile pe care acest serviciu public deconcentrat, aflat în subordinea ministerului pe care Dumneavoastră îl coordonați, le are în evidența și asigurarea protecției celor 594 de monumente înscrise în lista obiectivelor de patrimoniu cultural al județului Covasna. Pornind de la starea deplorabilă în care a ajuns un monument emblematic pentru istoria acestei zone, *Statuia ostașului român*, lucrare a sculptorului *Balogh Peter* inaugurată la 18 septembrie 1974 în municipiul de reședință a județului, reprezentanta Ministerului Culturii și Identității Naționale în teritoriu a abordat atunci și problema monumentelor de for public amplasate pe teritoriul județului, între acestea a **lucrărilor de artă monumentală**

realizate între anii 1964-1989, în edițiile Simpoziunelor Naționale de Sculptură organizate în județul Covasna.

În România Simpoziunile de sculptură (așa-zisele „tabere de sculptură”) s-au instituționalizat la începutul anilor '70, prima dată la Măgura-Buzău, mai apoi la Arcuș- Covasna, ulterior asemenea manifestări artistice fiind organizate în diverse zone și în multe alte localități. Dăltuite în piatră, arareori confecționate din metal, dar în special realizate din lemn, aceste lucrări sunt expuse - prin specificul componentelor (materialelor), dar și prin dezinteresul proprietarilor și al reprezentanților administrației culturale locale sau centrale, la care se adaugă ignoranța și reaua- voință a localnicilor sau a vizitatorilor - la deteriorări mai rapide decât acelea ale lucrărilor similare amplasate în spații publice (de obicei, urbane). Intrate în inventarul administrației publice locale, din diverse motive (dezinteres, lipsă de fonduri sau de pricepere, neînțelegere, etc.), proprietarii nu realizează valoarea patrimoniului artistic pe care-l dețin și, în special după anul 1989, nu se preocupă de întreținerea și salvarea de la degradare a lucrărilor supuse efectului intemperiilor naturale sau vandalismului.

Mulți dintre cei 70 de tineri sculptori participanți la aceste simpoziune, organizate în județul Covasna începând cu 50 de ani în urmă, în perioada căutărilor lor artistice, au ajuns nume consacrate în arta națională și europeană, lucrările lor înscriindu-se în lista patrimoniului cultural național în funcție de devenirea artistică a autorilor (*George Apostu, Napoleon Tiron, Nicolae Șaptefrați, Ingo Glass, Bata Marianov, Petrovits Istvan, Leonard Răchită, Koppandi Jozsef, Doru Covrig, Dan Covătaru, Jecza Peter, Mihai Istudor...*). În accepțiunea Legii nr. 120/2000, potrivit Art.2(1) și Art.4, aceste lucrări se constituie în monumente de for public, potrivit Art.2(1) și Art.4, fiind realizate „în cadrul unor programe și proiecte culturale finanțate din fonduri alocate de la bugetul de stat și/sau de la bugetul local, potrivit prevederilor legale în vigoare.” și „ în cadrul unor parteneriate constituite între autorități și/sau instituții publice subordonate acestora și persoane fizice sau juridice de drept privat, având drept scop susținerea unor programe sau proiecte de artă plastică ori artă monumentală”. Potrivit Art.10 din această Lege („Autoritățile administrației publice au obligația să asigure protejarea și punerea în valoare a monumentelor de for public aflate în administrarea lor”), coroborat cu Art.10 din Legea nr.8/1996 privind Dreptul de autor (“autorul operei de artă are dreptul de a pretinde respectarea integrității operei și de a se opune oricărei modificări, precum și oricărei atingeri aduse operei, dacă prejudiciază onoarea sau reputația sa”) și cu prevederile Legii 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, se instituie obligația Statului român de a

garanta proprietatea și de a asigura protejarea bunurilor care fac parte din acest patrimoniu, precum și obligația de a proteja opera împotriva oricăror acte comisive sau omisive care pot duce la distrugerea acesteia.

În lumina acestor prevederi, pornind de la ideea că multe dintre sutele de lucrări de artă monumentală realizate în decursul anilor, în edițiile succesive ale Simpozioanelor naționale de sculptură, sunt valori patrimoniale care vor ajunge - în timp - să valoreze mai mult chiar decât cele expuse în spații publice și înscrise în prezent în lista obiectivelor de patrimoniu din țară, precum și de la faptul că ele constituie un reper în evoluția artei monumentale contemporane românești și, deci, trebuie salvate de la degradare sau dispariție și introduse în circuitul valorilor artistice naționale și al turismului cultural național și internațional, consider că este momentul elaborării unui program și a unei metodologii unitare la nivelul țării, care, constituindu - se într-un cod etic și o datorie de onoare profesională -, să susțină inițiativele administrației locale sau cele private privind reabilitarea prin conservare, restaurare sau reamplasare a lucrărilor, precum și valorificarea zonelor culturale în care acestea sunt amplasate.

Stimate Domnule Ministru,

Prezentele considerații sunt urmarea unui anunț de mică publicitate, apărut relativ recent în presa scrisă covăsneană, conform căruia este scos la vânzare terenul retrocedat legal proprietarului care găzduiește „parcul cu statui” din orașul-stațiune Covasna. Este previzibilă soarta celor aproximativ 30 de statui realizate în cele trei ediții ale Simpozionului organizat aici: asemănătoare celor 20 dispărute pentru totdeauna din Rezervația naturală ”Mestecănișul din Reci”. Previzibilă și pentru lucrările aflate în patrimoniul Centrului de Cultură Arcuș, rămase în parcul dendrologic retrocedat recent urmașilor familiei Maria Florescu-Bibescu și Bella Szentkeresti....

În contextul sărbătoririi celor 100 de ani de unitate statală, cultivarea și respectarea valorilor românești, inclusiv a celor artistice, constituie nu numai o datorie ci și o obligație...Ca atare, Vă rog, să-mi comunicați cum înțelege Ministerul Culturii și Identității Naționale să se achite de acestea.

SOLICIT RĂSPUNS ORAL ȘI ÎN SCRIS

Cu mulțumiri,
Senator
Gheorghe BACIU

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'G' followed by 'BACIU'.